

- (6) The first cultured marker for the child is _____.
- (A) Family (B) School
(C) Society (D) None of the above
- (7) Social stratification is _____ for education.
- (A) Challengable (B) Convenience
(C) Graceful (D) None of these
- (8) Social Mobility means a personal _____.
- (A) Social Change (B) Religious Change
(C) Change in professional status (D) All of the above
- (9) The word "SOCIO" means _____.
- (A) Science (B) Wisdom
(C) Society (D) None of the above
- (10) The examples of immaterial culture is _____ .
- (A) Road (B) Art
(C) Jewellery (D) None of the above

(B) Write the answer any five in about 30 to 40 words:

10

- (1) Clarify the meaning of International Understanding.
- (2) What is Intellectual Value?
- (3) Clarify the concept of Welfare state.
- (4) What is Human rights?
- (5) Explain the meaning of Social Class.
- (6) What is the meaning of social stratification?
- (7) Discuss the role of School in promoting social change.

Q.2 Write the answer any five in about 150 to 180 words:

20

- (1) Why there is need of the privatization for country?
- (2) Discuss the importance of Constitution.
- (3) Discuss the factors increasing the Social Inequalities.
- (4) Clarify the difference between culture and civilization.
- (5) Factor promoting social change: School
- (6) Discuss the role of Social Organizations in society.
- (7) Impact of Westernization on Indian society.

Q.3 Clarify the concept of Social Change. A teacher is a angle of social change. Discuss this statement.

10

OR

Discuss in detail the impact of Urbanization on Indian society and education.

Q.4 What should be the nature of Education in the democratic pattern of society? **10**
How can education contribute to strengthen democracy in India?

OR

Give the meaning of Privatization of Education. Discuss in detail. What is the need for our country?

Q.5 What is Modernization ? Discuss its impact on social change and education. **10**

OR

What are the Professional Ethics for teachers ? Discuss it with appropriate examples.

Gujarati Version

[Max. Marks: 70]

Q.1 (અ) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : **10**

(1) જાતિના આધારે પછાત જાતિ _____ છે.

(અ) ST

(બ) SC

(ક) SEBC

(ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ

(2) ભારતીય બંધારણમાં અનુચ્છેદ ૧૫ (૧) અને (૩) _____ સાથે સંબંધિત છે.

(અ) ૬ થી ૧૪ વર્ષના બાળકને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ

(બ) માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણની પ્રાથમિક કક્ષાએ સુવિધા

(ક) હિન્દી ભાષાને પ્રોત્સાહન

(ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ

(3) સામ્યવાદના પ્રણેતા _____ હતા.

(અ) કાર્લ માર્ક્સ

(બ) બ્રાઉન

(ક) ઓગસ્ટ કોમ્પટ

(ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ

- (4) રાષ્ટ્રનું ચાલક, ધારક અને નિયંત્રક બળ _____ છે.
- (અ) પ્રજા (બ) બંધારણ
(ક) શાષક (ડ) વ્યક્તિ
- (5) સમાજ પરિવર્તનના પરિબલ _____ છે.
- (અ) પશ્ચિમીકરણ (બ) ઔદ્યોગિકરણ
(ક) આધુનિકીકરણ (ડ) આ બધા જ
- (6) બાળકમાં સંસ્કાર ઘડતરનું પ્રથમ કાર્ય _____ છે.
- (અ) પરિવાર (બ) શાળા
(ક) સમાજ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ
- (7) સામાજિક સ્તરીકરણ શિક્ષણ માટે _____ છે.
- (અ) પડકારજનક (બ) સુવિધાજનક
(ક) આશીર્વાદરૂપ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ
- (8) સામાજિક ગતિશીલતા એટલે વ્યક્તિનું _____.
- (અ) સામાજિક પરિવર્તન (બ) ધાર્મિક પરિવર્તન
(ક) વ્યવસાયિક સ્થાનમાં ફેરફાર (ડ) આ પૈકી બધાં જ
- (9) 'Socio' શબ્દનો અર્થ _____ છે.
- (અ) વિજ્ઞાન (બ) ડહાપણ
(ક) સમાજ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ
- (10) અભૌતિક સંસ્કૃતિના ઉદાહરણ _____ છે.
- (અ) સડક (બ) કલા
(ક) આભુષણ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહિ

(બ) ગમે તે પાંચના આશરે ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો.

10

- (1) આંતરરાષ્ટ્રીય સમજ નો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) બૌદ્ધિક મૂલ્યએટલે શું ?
- (3) કલ્યાણકારી રાજ્યની વિભાવનાઓ જણાવો.

- (4) માનવ અધિકારો એટલે શું ?
- (5) સામાજિક વર્ગો નો અર્થ સમજાવો.
- (6) સામાજિક સ્તરીકરણનો અર્થ શું થાય છે.
- (7) સામાજિક બદલાવને વધારવા માટે શાળા નો શું ફાળો છે.

Q.2 ગમે તે પાંચ ના આશરે ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો.

20

- (1) ખાનગીકરણની દેશ માટે કેમ જરૂરિયાત છે ?
- (2) સંવિધાનના મહત્વની ચર્ચા કરો.
- (3) સામાજિક અસમાનતા ને વધારનાર પરિબલો ની ચર્ચા કરો.
- (4) સંસ્કૃતિ અને જનસંસ્કૃતિ વચ્ચેનો ભેદ
- (5) સામાજિક પરિવર્તનનું પ્રોત્સાહક પરિબલ : શાળા
- (6) સામાજિક સંસ્થાઓની સમાજમાં ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
- (7) પાશ્ચાત્યિકરણની ભારતીય સમાજ પર અસર.

Q.3 સામાજિક પરિવર્તનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો. શિક્ષક સામાજિક પરિવર્તનનો દૂત છે. આ વિધાન ની ચર્ચા કરો.

10

અથવા

શહેરીકરણની ભારતીય સમાજ અને શિક્ષણ પર અસરની વિસ્તૃત રીતે ચર્ચા કરો.

Q.4 લોકશાહી સમાજમાં કેળવણીનું સ્વરૂપ કેવું હોવું જોઈએ? ભારતમાં લોકશાહીને સુદ્રઢ બનાવવા કેળવણી કઈ રીતે ફાળો આપી શકે?

10

અથવા

શિક્ષણના ખાનગીકરણનો અર્થ આપો. તેની ભારત દેશ માટે શી જરૂરિયાત છે ? તેની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો

Q.5 આધુનિકીકરણ ઁટલે શું ? તેની સામાજિક બદલાવ અને શિક્ષણ પર અસરની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

શિક્ષકો માટેના વ્યવસાયિક નિતિશાસ્ત્ર કયાં છે ? તેની યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.

***** END*****